

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**Απάτη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής
πολιτικής — Καιρός για περαιτέρω δράση**

Περιεχόμενα

ΣΥΝΟΨΗ (σημεία I-XI)	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σημεία 1-23).....	3
ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (σημεία 24-27)	4
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (σημεία 28-105).....	4
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ (σημεία 106-112).....	13
Σύσταση 1 — Απόκτηση καλύτερης κατανόησης των κινδύνων απάτης και των σχετικών μέτρων όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ και διάδοση της σχετικής γνώσης.....	15
Σύσταση 2 — Προώθηση της χρήσης νέων τεχνολογιών για την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης στις δαπάνες της ΚΓΠ	15

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει, σύμφωνα με το άρθρο 259 του δημοσιονομικού κανονισμού, τις απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται σε ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα δημοσιευθεί ταυτόχρονα με την εν λόγω ειδική έκθεση.

ΣΥΝΟΨΗ (σημεία I-XI)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στη σύνοψη

Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) είναι μια πραγματικά ευρωπαϊκή πολιτική, καθώς τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν πόρους για τη λειτουργία μιας ενιαίας κοινής πολιτικής με ενιαίο ευρωπαϊκό προϋπολογισμό.

Με 6,6 εκατομμύρια δικαιούχους της ΚΓΠ, οι δαπάνες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) εκτελούνται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ.

Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, τα εκτελεστικά καθήκοντα ασκούνται από κοινού με τα κράτη μέλη, τα οποία υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ εκτελούνται ορθά, αποτελεσματικά και σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διαθέτουν συστήματα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων παρατυπιών και απάτης. Η νομοθεσία για την ΚΓΠ προβλέπει ότι τα κράτη μέλη διαπιστεύουν τους οργανισμούς πληρωμών που είναι ειδικοί φορείς υπεύθυνοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο των κονδυλίων της Ένωσης, ιδίως των πληρωμών προς δικαιούχους, καθώς και την υποβολή δημοσιονομικών εκθέσεων στην Επιτροπή.

Ταυτόχρονα, οι οργανισμοί πιστοποίησης που ορίζονται από τα κράτη μέλη προβαίνουν σε ετήσια γνωμοδότηση σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών του αντίστοιχου οργανισμού πληρωμών, την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή.

Η θέση της Επιτροπής είναι ότι η αρπαγή γαιών δεν αποτελεί εγγενές πρόβλημα της κατάχρησης συγκεκριμένων αδυναμιών της νομοθεσίας της ΚΓΠ. Τα φαινόμενα αυτά συνδέονται μάλλον με πιθανές ελλείψεις στα νομικά συστήματα, στην εποπτεία και την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων στα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, πρέπει να αντιμετωπιστούν από αυτά στο πλαίσιο μιας γενικής προσέγγισης του κράτους δικαίου, ανάλογα με την περίπτωση.

Στους ελέγχους διαπίστευσης που διενεργεί η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ AGRI) εξετάζονται τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζονται από τους οργανισμούς πληρωμών στο πλαίσιο των συνιστωσών των κριτηρίων διαπίστευσης, ειδικότερα όσον αφορά το εσωτερικό περιβάλλον, την έγκριση των αιτήσεων και την παρακολούθηση (η εκτίμηση κινδύνου διενεργείται στο στάδιο του σχεδιασμού για τον προσδιορισμό των τομέων εστίασης κατά τη διάρκεια του ελέγχου — ο κίνδυνος απάτης εξετάζεται πάντα στο στάδιο του σχεδιασμού). Κατά περίπτωση, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της ΓΔ AGRI είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή σχεδίων διορθωτικών μέτρων ή βελτίωσης από τους οργανισμούς πληρωμών.

Το επίπεδο των πληροφοριών που αναφέρονται βασίζεται στην επαγγελματική κρίση των οργανισμών πιστοποίησης. Εάν από τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης δεν προέκυψαν συμπεράσματα, οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν υποχρεούνται να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει την υιοθέτηση της προσέγγισης των ελέγχων μέσω παρακολούθησης ήδη από το 2018 και μετά. Εκτός από την παροχή δωρεάν πρόσβασης στις υπηρεσίες πρόσβασης σε δεδομένα και πληροφορίες (DIAS) του Copernicus για σκοπούς παρακολούθησης της ΚΓΠ, η Επιτροπή έχει

καταρτίσει έγγραφα καθοδήγησης, έχει διοργανώσει διάφορες συνεδριάσεις και διαδικτυακά σεμινάρια με ενδιαφερόμενα μέρη και έχει δρομολογήσει μια προσπάθεια προβολής των ελέγχων μέσω παρακολούθησης για το 2021 με σκοπό την αντιμετώπιση αντιληπτών ή πραγματικών τεχνικών εμποδίων στη χρήση δορυφορικών δεδομένων Sentinel για την παρακολούθηση της ΚΓΠ. Συνεπώς, η υιοθέτηση της προσέγγισης των ελέγχων μέσω παρακολούθησης στα κράτη μέλη διπλασιάστηκε το 2021 σε σχέση με εκείνη του 2020, υπερβαίνοντας έτσι το ενδιάμεσο ορόσημο της Επιτροπής για κάλυψη του 10 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης έως το 2022.

Η Επιτροπή αποδέχεται τις συστάσεις του ΕΕΣ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σημεία 1-23)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

09. Η «απάτη» εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (στο εξής: οδηγία PIF), όσον αφορά κάθε ενέργεια ή παράλειψη σχετικά με: i) τις δαπάνες που δεν σχετίζονται με προμήθειες και ii) τις δαπάνες που σχετίζονται με προμήθειες. «Άλλα ποινικά αδικήματα (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, παθητική και ενεργητική δωροδοκία, υπεξαίρεση) εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης», όπως περιγράφονται στο άρθρο 4 της οδηγίας PIF, θα πρέπει να εξετάζονται από κοινού.

11. Οι έννοιες της «εσωτερικής» και της «εξωτερικής απάτης» που χρησιμοποιεί το ΕΕΣ δεν συμπίπτουν με τις έννοιες «εσωτερικές» και «εξωτερικές έρευνες» της OLAF, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Παρότι η παραβίαση επαγγελματικής εχεμύθειας ή η παθητική δωροδοκία μπορούν σε πολλές περιπτώσεις να συνδέονται επίσης με δόλια συμπεριφορά, δεν συμβαίνει πάντα το ίδιο με τις μη δηλωθείσες συγκρούσεις συμφερόντων.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Η οδηγία PIF διακρίνει την απάτη όσον αφορά κάθε πράξη ή παράλειψη σχετικά με: i) τις δαπάνες που δεν σχετίζονται με προμήθειες και ii) τις δαπάνες που σχετίζονται με προμήθειες. «Άλλα ποινικά αδικήματα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης», π.χ. η ενεργητική δωροδοκία, θα πρέπει να θεωρούνται ότι εμπίπτουν στον παρόντα ορισμό.

13. ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Παρότι η Επιτροπή, και ειδικότερα η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ AGRI), είναι τελικά υπεύθυνη για την ΚΓΠ, επιμερίζεται τη διαχείρισή της με οργανισμούς πληρωμών στα κράτη μέλη. Από το 2015 ανεξάρτητοι οργανισμοί πιστοποίησης στα κράτη μέλη προβαίνουν σε ετήσια γνωμοδότηση σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών των οργανισμών πληρωμών.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) διεξάγει διοικητικές έρευνες σχετικά με περιπτώσεις απάτης, δωροδοκίας ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς και περιπτώσεις σοβαρής κακοδιαχείρισης εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

23. Όσον αφορά τη διαπίστωση του ΕΕΣ σχετικά με τη μη πληρότητα των αριθμητικών στοιχείων που δημοσιεύθηκαν στις εκθέσεις PIF, στην απάντηση στην ειδική έκθεση 01/2019 του ΕΕΣ η

Επιτροπή εξήγησε ότι η μη αναφορά συγκεκριμένων υποθέσεων κατά το έτος x δεν συνεπάγεται ότι η εν λόγω υπόθεση δεν θα αναφερθεί καθόλου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, κατά την εκπόνηση της έκθεσης PIF, η ανάλυση καλύπτει τουλάχιστον πέντε έτη, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις της εν λόγω μη αναφοράς και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι επιπτώσεις της εν λόγω μη (έγκαιρης) αναφοράς θεωρείται ότι επηρεάζουν μόνο σε περιορισμένο βαθμό τις εκτιμήσεις του εντοπισμού, γεγονός που δεν επηρεάζει σημαντικά τα συμπεράσματα της Επιτροπής.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έκθεση PIF αποτελεί το ακριβέστερο διαθέσιμο εργαλείο για την εκτίμηση των επιπτώσεων της απάτης στα κονδύλια της ΕΕ.

ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (σημεία 24-27)

Καμία απάντηση της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (σημεία 28-105)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

30. Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι τα σφάλματα δεν αποτελούν απάτη.

Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.36 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2019, και επισημαίνει την εκτίμηση του ΕΕΣ ότι ο κίνδυνος απάτης είναι μεγαλύτερος στους τομείς οι οποίοι συγχρηματοδοτούνται συνήθως στο πλαίσιο καθεστώτων επιστροφής εξόδων και όχι στον τομέα των άμεσων ενισχύσεων και των στρεμματικών δαπανών στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης που αντιπροσωπεύουν τη μεγάλη πλειονότητα των δαπανών της ΚΓΠ.

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της ΚΓΠ, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, όσον αφορά τις πληρωμές στο πλαίσιο καθεστώτων επιστροφής εξόδων, εφαρμόζονται πολύπλοκοι όροι και κανόνες επιλεξιμότητας όταν, προκειμένου να επιτευχθούν φιλόδοξοι στόχοι πολιτικής, είναι αναγκαία η στόχευση των ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίοι για την εξισορρόπηση της νομιμότητας και της κανονικότητας, αφενός, με την επίτευξη των στόχων πολιτικής, αφετέρου, λαμβανομένου παράλληλα υπόψη του κόστους υλοποίησης. Για την περίοδο 2023-2027 η Επιτροπή αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό προωθώντας τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και απλουστεύοντας την ΚΓΠ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6 — ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΤΗ

Η Επιτροπή υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ), συμπεριλαμβανομένου του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS), στη διατήρηση του κινδύνου σφάλματος σε χαμηλά επίπεδα στις στρεμματικές ενισχύσεις της ΚΓΠ (άμεσες ενισχύσεις και ορισμένα από τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης), όπως αναγνωρίζεται από το ΕΕΣ.

Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 30.

31. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τεχνητή δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε να πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας αποτελεί παρατυπία και όχι κατ' ανάγκη απάτη. Ταυτόχρονα, η παροχή ψευδών πληροφοριών με σκοπό την αδικαιολόγητη άντληση οφέλους από τις ενισχύσεις της ΚΓΠ αποτελεί πράγματι ειδική περίπτωση δόλιας συμπεριφοράς.

Πλαίσιο 3 — Παραδείγματα προσομοίωσης δραστηριοτήτων και παραποίησης εγγράφων για τη χορήγηση ενωσιακών κονδυλίων

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σλοβακική υπόθεση που περιγράφεται στο πλαίσιο 3 αποτελεί παράδειγμα ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργεί αποτελεσματικά στο κράτος μέλος, το οποίο απέτρεψε δεόντως τη ζημία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και ανέφερε δεόντως την υπόθεση σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.

40. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφαλής εφαρμογή του μέτρου προώθησης του οίνου, το 2016 η ΓΔ AGRI εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές¹ σχετικά με τα εθνικά προγράμματα στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα, και ειδικότερα όσον αφορά το μέτρο της προώθησης. Επιπλέον, το 2021 η ΓΔ AGRI εξέδωσε έγγραφο προς τους εκπροσώπους των κρατών μελών σχετικά με «τεχνικά ζητήματα που εντοπίστηκαν στον τομέα του οίνου — προώθηση σε τρίτες χώρες». Το έγγραφο αυτό αναμένεται να συμβάλει στον μετριασμό των κινδύνων όσον αφορά την εφαρμογή του μέτρου προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα.

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Οι δαπάνες που συνδέονται με τις δαπάνες προσωπικού περιορίζονται νομικά στο 50 % του συνολικού κόστους του υλοποιηθέντος μέτρου προώθησης.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Οι επιτόπιοι έλεγχοι σε τρίτες χώρες ρυθμίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1150 της Επιτροπής. Δεν υπάρχει ειδική υποχρέωση/στόχος για τη δειγματοληψία των ελάχιστων ελέγχων να στοχεύει σε δράσεις που αναπτύσσονται σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, ο κανονισμός δεν απαιτεί επιτόπιους ελέγχους στον τόπο εκτέλεσης των δράσεων, αλλά μόνο στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου ή του οργανωτικού φορέα. Οι επιτόπιοι έλεγχοι για την προώθηση του οίνου σε τρίτες χώρες δεν επικεντρώνονται στην επιτόπια επαλήθευση της δράσης.

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Το άρθρο 41 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/1150 περιλαμβάνει ειδικές απαιτήσεις όταν οι δραστηριότητες προώθησης διεξάγονται από οργανωτικό φορέα.

42. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι η κατοχή των επιλέξιμων εκταρίων στη διάθεση του γεωργού αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης και για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης με σκοπό τη λήψη της αντίστοιχης ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ) ή τη λήψη της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ).

Πλαίσιο 5 — Τι είναι η «αρπαγή γαιών»;

Το φαινόμενο της αρπαγής γαιών είναι ευρύτερο από τη συγκέντρωση γεωργικών εκτάσεων και τη στήριξη λίγων δικαιούχων, για την οποία η Επιτροπή είναι ενήμερη (20 % των δικαιούχων της ΚΓΠ συγκεντρώνουν περίπου το 80 % των άμεσων ενισχύσεων, αντικατοπτρίζοντας την κατανομή της ιδιοκτησίας γης). Η ΚΓΠ της περιόδου 2014-2022 οδήγησε σε σημαντική ανακατανομή των άμεσων ενισχύσεων προς μικρότερους γεωργούς και προς περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα, σε σύγκριση με την περίοδο 2011-2013. Η νέα ΚΓΠ της περιόδου 2023-2027 κινείται περαιτέρω προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της δίκαιης κατανομής των άμεσων ενισχύσεων με

¹ Διαθέσιμες στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/wine-guidelines-national-support-programmes-2016-16-12_en.pdf

μέσα, όπως η επιβολή ανώτατου ορίου, η μείωση των ενισχύσεων και, ιδίως με την εφαρμογή της συμπληρωματικής αναδιανεμητικής εισοδηματικής στήριξης για τη βιωσιμότητα.

Όσον αφορά την «αρπαγή γαιών» και τις δόλιες πρακτικές, η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ, αφενός, της παράνομης απόκτησης γης (η οποία συνεπάγεται την απόκτηση νομικής πράξης κυριότητας της γης με εγκληματικές πράξεις, όπως πράξεις βίας ή εκφοβισμού) και, στη συνέχεια, της πραγματικής εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, και, αφετέρου, μόνο της προσποίησης εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας με την υποβολή πλαστών και/ή παραποιημένων εγγράφων. Το τελευταίο ενδέχεται να αποτελεί ζήτημα που θα μπορούσε να εντοπιστεί από τα μέτρα του οργανισμού πληρωμών για την καταπολέμηση της απάτης.

47. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του ΕΕΣ όσον αφορά τον ρόλο του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) και του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφάλματος. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο γράφημα 6.

49. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του ΕΕΣ ότι αυτοί οι τρόποι απόπειρας παράνομου κέρδους από κονδύλια της ΕΕ (π.χ. οι διαπράττοντες απάτη επιδιώκουν την παράνομη απόκτηση γεωργικής γης και στη συνέχεια υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση στήριξης) είναι πράγματι πιθανό να είναι αποτέλεσμα ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, όπως το ΟΣΔΕ και το LPIS, τα οποία έχουν υποχρεώσει τους «διαπράττοντες απάτη» να αναζητήσουν διαφορετικούς τρόπους για να λάβουν την ενίσχυση. Πολύ συχνά, οι διαφορετικοί αυτοί τρόποι εκθέτουν τους διαπράττοντες απάτη σε υψηλότερο κίνδυνο εντοπισμού τους και σε αυστηρότερες κυρώσεις (συμπεριλαμβανομένων των ποινών μακροχρόνιας φυλάκισης). Συνολικά, αυτό αποδεικνύει την αρτιότητα του συστήματος που εφαρμόζεται.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΓΡΑΦΗΜΑ 7 ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 50 ΚΑΙ 51:

Όσον αφορά την «αρπαγή γαιών» και τις δόλιες πρακτικές, η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ, αφενός, της παράνομης απόκτησης γης (η οποία συνεπάγεται την απόκτηση νομικής πράξης κυριότητας της γης με εγκληματικές πράξεις, όπως πράξεις βίας ή εκφοβισμού) και, στη συνέχεια, της πραγματικής εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, και, αφετέρου, μόνο της προσποίησης εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας με την υποβολή πλαστών και/ή παραποιημένων εγγράφων. Το τελευταίο ενδέχεται να αποτελεί ζήτημα που θα μπορούσε να εντοπιστεί από τα μέτρα του οργανισμού πληρωμών για την καταπολέμηση της απάτης.

Πλαίσιο 6 — Παράδειγμα παράνομης υποβολής αιτήσεων στην Ιταλία

Η κατάσταση στην Ιταλία που παρουσιάζεται στο πλαίσιο 6 αποτέλεσε αντικείμενο παρακολούθησης από τη ΓΔ AGRI σε δύο ελέγχους, εκ των οποίων ο ένας οδήγησε σε δημοσιονομική διόρθωση ύψους 158 εκατ. EUR και ο άλλος σε δημοσιονομική διόρθωση ύψους 21 εκατ. EUR. Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός της ΕΕ έτυχε κατάλληλης προστασίας μέσω των συνδυασμένων και συντονισμένων εργασιών της OLAF και της ΓΔ AGRI. Πρόκειται για ένα ακόμη παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή δίνει ύψιστη προτεραιότητα στην καταπολέμηση της απάτης και στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

52. Τα ζητήματα που περιγράφονται στο πλαίσιο 7 δεν σχετίζονται κατ' ανάγκη με αδυναμίες των ελέγχων που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών, αλλά με τις αδυναμίες στον τρόπο διαχείρισης της ιδιοκτησίας γης και των μισθώσεων γης στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση

στην επείγουσα ανάγκη βελτίωσης των συστημάτων αυτών και όχι στο σκέλος των ελέγχων των οργανισμών πληρωμών.

53. Ούτε ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ούτε το νομικό πλαίσιο για τη νέα ΚΓΠ 2023-2027 [κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων] δεν καθορίζουν τη φύση της έννομης σχέσης που θα προσδιόριζε ότι τα επιλέξιμα εκτάρια βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού, καθώς δεν είναι δυνατόν να βρεθεί κοινός κανόνας συμβατός με όλες τις εθνικές νομοθεσίες. Οι εξαντλητικές απαιτήσεις θα έρχονταν επίσης σε αντίθεση με την έννοια του νέου μοντέλου υλοποίησης. Ωστόσο, σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, όλες οι νομίμως διαθέσιμες μορφές «διάθεσης» γεωργικών εκτάσεων στο εθνικό δίκαιο είναι εν προκειμένω επιλέξιμες. Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η κυριότητα, η παραχώρηση γης, η γραπτή σύμβαση μίσθωσης, η προφορική μίσθωση ή άλλη μορφή προφορικής συμφωνίας, η μη αμφισβητούμενη κατοχή, εάν επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία ή από άλλες εθνικές νομικές μορφές, την νομική παράδοση και/ή νομικό έθιμο.

54. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει τη σημασία της θέσπισης επαρκών συστημάτων ελέγχου της διαχείρισης από τα κράτη μέλη για την πρόληψη και τον εντοπισμό παρατυπιών και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Για τον λόγο αυτόν, οι έλεγχοι δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε περιπτώσεις διπλής υποβολής αιτήσεων. Ωστόσο, η μορφή των ελέγχων των αιτήσεων ενίσχυσης και η επαλήθευση της εκπλήρωσης της απαίτησης να έχει ο γεωργός στη διάθεσή του τα επιλέξιμα εκτάρια βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών.

55. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης παρέχεται στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά την οργάνωση των συστημάτων ελέγχου τους. Συνεπώς, οι διαφορές στις μεθόδους αντικατοπτρίζονται στα διαφορετικά εθνικά συστήματα. Όσον αφορά τη στιγμή των ελέγχων, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να στοχεύουν σε παρατυπίες και να μη τους περιορίζουν σε περιπτώσεις διπλής υποβολής αιτήσεων. Στην πραγματικότητα, τα κράτη μέλη καλούνται να συμμορφώνονται με τη γενική υποχρέωση που υπέχουν να διενεργούν αποτελεσματικούς και συστηματικούς διοικητικούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της εκπλήρωσης της νόμιμης διάθεσης της έκτασης, παρά το περιθώριο διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν και το δικαίωμα να εικάζουν ότι τα επιλέξιμα εκτάρια βρίσκονται στη διάθεση του αιτούντος.

56. Σε περίπτωση διπλής υποβολής αιτήσεων, τα κράτη μέλη πρέπει πρώτα να προσδιορίζουν ποιος έχει νομίμως στη διάθεσή του τα επιλέξιμα εκτάρια. Εάν ένας από τους αιτούντες δεν έχει νόμιμο δικαίωμα, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι έχει την εν λόγω έκταση νομίμως στη διάθεσή του. Δεύτερον, εάν δύο μέρη μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη έννομης σχέσης όσον αφορά την έκταση, οι εθνικές αρχές πρέπει να προσδιορίσουν ποιος έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων για τις γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα εκτάρια αυτά και αναλαμβάνει τα κέρδη και τους οικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τις εν λόγω δραστηριότητες, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίστηκαν στην υπόθεση C-61/09 Landkreis Bad Dürkheim.

58. Η εκτέλεση γεωργικών δραστηριοτήτων σε γεωργικές εκτάσεις πρέπει να ελέγχεται από τους οργανισμούς πληρωμών στο πλαίσιο των απαιτούμενων ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται όσον αφορά τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Στη συνέχεια, τα εν λόγω συστήματα ελέγχου ελέγχονται τακτικά από τους οργανισμούς πιστοποίησης και, εάν απαιτείται, υπόκεινται σε ελέγχους της Επιτροπής. Ακολούθως, εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω έλεγχοι παρουσιάζουν ελλείψεις.

Πλαίσιο 8 — Οι βοσκότοποι και οι ορεινές περιοχές προσελκύουν φαινόμενα απάτης

Εκτός από τις έρευνες της OLAF, οι έλεγχοι της Επιτροπής εξετάζουν επίσης ζητήματα αυτού του είδους (π.χ. ότι οι βοσκότοποι και οι ορεινές περιοχές προσελκύουν φαινόμενα απάτης) και εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις έως ότου διορθωθεί η κατάσταση και προστατεύεται πλήρως ο προϋπολογισμός της ΕΕ. Πολύ συχνά αυτό γίνεται στο πλαίσιο σχεδίων δράσης τα οποία πρέπει να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη υπό την εποπτεία της Επιτροπής, ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης και ταχεία αποκατάσταση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 59 ΕΩΣ 61

Η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ διαπιστωμένης απάτης και πιθανολογούμενων δόλιων παρατυπιών. Η απάτη μπορεί να διερευνηθεί μόνον από φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων, π.χ. η OLAF, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ή οι φορείς καταπολέμησης της απάτης και οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών. Μπορεί να διαπιστωθεί μόνο με οριστική διοικητική ή ποινική δικαστική απόφαση.

Από τις 12 υποθέσεις που παραπέμφθηκαν στην OLAF, μέχρι στιγμής έχουν ολοκληρωθεί από την OLAF δύο έρευνες με δημοσιονομικές συστάσεις προς τη ΓΔ AGRI για την οργάνωση της ανάκτησης του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού. Σε αυτές τις δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις, η OLAF επιβεβαίωσε την ύπαρξη παρατυπιών, αλλά δεν εντόπισε στοιχεία απάτης. Οι υπόλοιπες 10 υποθέσεις εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο έρευνας και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να διατυπώσει περαιτέρω παρατηρήσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ως θετικό στοιχείο ότι, για τα δύο τελευταία έτη, το ποσοστό σφάλματος που ανέφερε το ΕΕΣ στο κεφάλαιο «Φυσικοί πόροι» προσέγγιζε το όριο σημαντικότητας (1,9 % το 2019 και 2 % το 2020) και ήταν σύμφωνο με το ποσοστό σφάλματος που ανέφερε η ΓΔ AGRI στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ΕΕΣ θεωρεί ότι δεν έχει δικαίωμα να διερευνά περιπτώσεις απάτης. Το ίδιο ισχύει και για τους ελεγκτές της Επιτροπής.

62. Η Επιτροπή, όσον αφορά τα μέτρα που έλαβε για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα της ΚΓΠ, θεωρεί ότι έχει συνολική εικόνα περί των περιπτώσεων και των κινδύνων απάτης και εξακολουθεί να είναι προδραστική και να παρακολουθεί τον κίνδυνο απάτης για τις δαπάνες της ΚΓΠ.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 65 ΕΩΣ 69:

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η «αρπαγή γαιών» δεν αποτελεί εγγενές πρόβλημα της κατάχρησης συγκεκριμένων αδυναμιών της νομοθεσίας της ΚΓΠ. Τα φαινόμενα αυτά συνδέονται μάλλον με πιθανές ελλείψεις στα νομικά συστήματα, στην εποπτεία και την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων στα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, πρέπει να αντιμετωπιστούν από αυτά στο πλαίσιο μιας γενικής προσέγγισης του κράτους δικαίου, ανάλογα με την περίπτωση.

Όσον αφορά το ζήτημα της «αρπαγής γαιών» γενικά, στην ετήσια έκθεση της ΓΔ AGRI σχετικά με τη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης για το 2020, η ΓΔ AGRI πρότεινε την πολύ διαφορετική έννοια ότι η «αρπαγή γαιών» «δεν αποτελεί εγγενές πρόβλημα της κατάχρησης συγκεκριμένων αδυναμιών της νομοθεσίας της ΚΓΠ».

Η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα, όπως αναγνωρίζει το ΕΕΣ στο σημείο 56, ώστε να παρέχει καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης ζητημάτων αρπαγής γαιών όταν συνδέονται με το ζήτημα της «έκτασης στη διάθεση του αιτούντος».

Όσον αφορά την «αρπαγή γαιών» και τις δόλιες πρακτικές, η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ, αφενός, της παράνομης απόκτησης γης (η οποία συνεπάγεται την απόκτηση νομικής πράξης κυριότητας της γης με εγκληματικές πράξεις, όπως πράξεις βίας ή εκφοβισμού) και, στη συνέχεια, της πραγματικής εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, και, αφετέρου, μόνο

της προσποίησης εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας με την υποβολή πλαστών και/ή παραποιημένων εγγράφων. Το τελευταίο ενδέχεται να αποτελεί ζήτημα που θα μπορούσε να εντοπιστεί από τα μέτρα του οργανισμού πληρωμών για την καταπολέμηση της απάτης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9 — ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΔ AGRI ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ

ΜΕΛΗ

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι έχει επίγνωση της σημασίας της στήριξης που πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη και βρίσκεται σε στενή επαφή με τους οργανισμούς πληρωμών των κρατών μελών για να παρέχει την απαιτούμενη στήριξη σύμφωνα με τα αιτήματα που λαμβάνει.

74. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης από το 2019 και μετά στις διασκέψεις των οργανισμών πληρωμών, όταν κατέστη δυνατή η πραγματοποίησή τους ενόψει των περιορισμών λόγω της COVID-19, όπως στη διάσκεψη του Οκτωβρίου 2020, στην οποία ο κροατικός οργανισμός πληρωμών προέβη σε παρουσίαση. Επίσης πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων κατά τις συνεδριάσεις του Δικτύου Μάθησης. Επιπλέον, τα σεμινάρια για την καταπολέμηση της απάτης ξεκίνησαν εκ νέου το 2021 και η ΓΔ AGRI ανταποκρίθηκε πάντοτε σε αιτήματα που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη προς αυτήν την κατεύθυνση. Πράγματι, για το 2022 διοργανώνονται και άλλα σεμινάρια σύμφωνα με τα αιτήματα που ελήφθησαν.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 75 ΕΩΣ 78:

Η Επιτροπή παρακολουθεί τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη μέσω των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης.

Τα εθνικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης τελούν υπό συνεχή εποπτεία μέσω των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης και των ετήσιων εκθέσεων τους προς την Επιτροπή.

Η εν λόγω εποπτεία ασκείται σύμφωνα με την προσέγγιση που περιγράφεται κατωτέρω και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις:

Οι οργανισμοί πληρωμών έχουν τη νομική υποχρέωση να εφαρμόζουν μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης. Προκειμένου να στηρίξει τους οργανισμούς πληρωμών στην εφαρμογή κατάλληλων μέτρων, η ΓΔ AGRI παρέιχε στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων διαπίστευσης όσον αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όσον αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης, την πρωτοπορία έχουν τα κράτη μέλη που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση. Η κατευθυντήρια γραμμή 1 σχετικά με τα κριτήρια διαπίστευσης αποτελεί έγγραφο το οποίο παρέχει τις ελάχιστες απαιτήσεις που αναμένονται να εφαρμόζουν οι οργανισμοί πιστοποίησης όσον αφορά την επανεξέταση όλων των κριτηρίων διαπίστευσης, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης και του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης. Πιο συγκεκριμένη καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη όσον αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης, με βέλτιστες πρακτικές, παρασχέθηκε π.χ. κατά τη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων τον Νοέμβριο του 2021.

Το επίπεδο των πληροφοριών που αναφέρονται βασίζεται στην επαγγελματική κρίση των οργανισμών πιστοποίησης· ωστόσο, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι σε περιπτώσεις αδυναμιών που διαπιστώθηκαν σχετικά με την πρόληψη και/ή τον εντοπισμό της απάτης, οι αδυναμίες αυτές περιγράφηκαν επαρκώς στις εκθέσεις των οργανισμών πιστοποίησης. Εάν από τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης δεν προέκυψαν συμπεράσματα, οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν υποχρεούνται να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν.

Η Επιτροπή (ΓΔ AGRI) πραγματοποιεί ετησίως διάφορες αποστολές ελέγχου στα κράτη μέλη, κατά τις οποίες ελέγχεται η εφαρμογή της στρατηγικής ελέγχου των οργανισμών πιστοποίησης και η ποιότητα

των εργασιών της για την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του οργανισμού πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης των κριτηρίων διαπίστευσης.

80. Η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους, όπως σαφώς αναφέρει το ΕΕΣ, οι οποίοι δεν είναι ούτε θα πρέπει να αποτελούν διερεύνηση περιπτώσεων απάτης. Ωστόσο, η Επιτροπή ελέγχει τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

Στους ελέγχους διαπίστευσης που διενεργεί η ΓΔ AGRI εξετάζονται τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζονται από τους οργανισμούς πληρωμών στο πλαίσιο των συνιστωσών των κριτηρίων διαπίστευσης, ειδικότερα όσον αφορά *το εσωτερικό περιβάλλον, την έγκριση των αιτήσεων και την παρακολούθηση* (η εκτίμηση κινδύνου διενεργείται στο στάδιο του σχεδιασμού για τον προσδιορισμό των τομέων εστίασης κατά τη διάρκεια του ελέγχου — ο κίνδυνος απάτης εξετάζεται πάντα στο στάδιο του σχεδιασμού). Κατά περίπτωση, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της ΓΔ AGRI είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή σχεδίων διορθωτικών μέτρων ή βελτίωσης από τους οργανισμούς πληρωμών.

Πλαίσιο 10 — Η απάντηση της Επιτροπής στους ισχυρισμούς περί κατάχρησης κονδυλίων της ΚΓΠ στη Σλοβακία

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι αρχές της Σλοβακίας έλαβαν ορισμένα διορθωτικά μέτρα για τον οργανισμό πληρωμών πριν από την επαναφορά της πλήρους διαπίστευσης. Κατά τους πρώτους μήνες του 2022 οι σλοβακικές αρχές εξακολουθούν να εφαρμόζουν ένα σχέδιο μετασχηματισμού για την περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου στον οργανισμό πληρωμών, ειδικότερα όσον αφορά τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης εκτός ΟΣΔΕ. Παρότι οι σλοβακικές αρχές επανέφεραν την πλήρη διαπίστευση, δεν συνέχισαν τις πληρωμές όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εκτός ΟΣΔΕ πριν από την εφαρμογή περαιτέρω βελτιώσεων. Η Επιτροπή προέβη σε αναστολές των αιτήσεων επιστροφής δαπανών που υπέβαλαν οι σλοβακικές αρχές έως τη χρονική στιγμή που οι σλοβακικές αρχές σταμάτησαν τις πληρωμές.

82. Οι έλεγχοι μέσω παρακολούθησης είναι μια προσέγγιση ελέγχου που ορίζεται στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ και βασίζεται σε επιτόπιες επισκέψεις (για μη παρακολουθήσιμα κριτήρια επιλεξιμότητας, δεσμεύσεις και υποχρεώσεις) και στη χρήση νέων τεχνολογιών (για παρακολουθήσιμα κριτήρια επιλεξιμότητας, δεσμεύσεις και υποχρεώσεις) ως εναλλακτική λύση στις παραδοσιακές προσεγγίσεις ελέγχου για τα καθεστώτα και τα μέτρα στρεμματικής ενίσχυσης.

83. Όταν οι όροι επιλεξιμότητας των στρεμματικών ενισχύσεων μπορούν να θεωρηθούν «παρακολουθήσιμοι» με δορυφορικά δεδομένα Sentinel (ή άλλα δεδομένα τουλάχιστον ισοδύναμης αξίας), η προσέγγιση των ελέγχων μέσω παρακολούθησης χρησιμοποιεί αυτοματοποιημένες διεργασίες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα που δεν οδηγούν σε οριστικά συμπεράσματα παρακολουθούνται με ημιαυτοματοποιημένες διεργασίες. Όταν οι όροι επιλεξιμότητας των στρεμματικών ενισχύσεων δεν είναι εκ των προτέρων «παρακολουθήσιμοι» με δορυφορικά δεδομένα Sentinel, τότε πρέπει να πραγματοποιούνται επιτόπιες επισκέψεις σε δείγμα δικαιούχων. Ως εκ τούτου, το πλεονέκτημα της προσέγγισης των ελέγχων μέσω παρακολούθησης έναντι των παραδοσιακών μεθόδων ελέγχου είναι το μέγιστο όταν μπορούν να παρακολουθούνται όλοι οι όροι επιλεξιμότητας. Ωστόσο, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, ειδικότερα, είναι πιθανό να περιλαμβάνουν όρους επιλεξιμότητας μη παρακολουθήσιμους με δορυφορικά δεδομένα Sentinel. Για να αντιμετωπιστεί το εμπόδιο αυτό, η πρόταση της Επιτροπής για το μελλοντικό σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων στα κράτη μέλη προβλέπει τη χρήση δεδομένων εκτός Sentinel, όπως φωτογραφίες με γεωσήμανση.

84. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δορυφόροι μπορούν να παρακολουθούν μόνο την παρουσία ή την απουσία φυσικών φαινομένων σε εκτάσεις για τις οποίες ζητείται ενίσχυση στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Ως εκ τούτου, τα συμπεράσματα που βασίζονται σε δορυφορικά δεδομένα μπορούν να υποδηλώνουν συμμόρφωση ή μη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που συνδέονται με συγκεκριμένες γεωργικές δραστηριότητες ή συνθήκες, αλλά όχι με τους διοικητικούς όρους που αφορούν, για παράδειγμα, τον δικαιούχο ή την έκταση που έχει στη διάθεσή του.

85. Η αυτοματοποιημένη επεξεργασία τακτικών ροών δορυφορικών εικόνων επιτρέπει τόσο την προειδοποίηση των γεωργών για τις επικείμενες προθεσμίες που απαιτούν συγκεκριμένες ενέργειες (όπως να θερίσουν έναν αγρό μέχρι μια συγκεκριμένη προθεσμία) όσο και την ενημέρωσή τους για τις διαπιστωθείσες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την αιτούμενη ενίσχυση (όπως η μη τήρηση της απαγόρευσης άρωσης). Το νομικό πλαίσιο προβλέπει την τροποποίηση ή την ανάκληση αιτήσεων ενίσχυσης από τους δικαιούχους εντός καθορισμένων προθεσμιών.

86. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εφαρμόζουν την προσέγγιση των ελέγχων μέσω παρακολούθησης. Οι έλεγχοι μέσω παρακολούθησης μπορούν να εντοπίσουν τη συμμόρφωση ή τη μη συμμόρφωση με τους όρους επιλεξιμότητας των στρεμματικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν γεωργικές δραστηριότητες και συνθήκες που μπορούν να παρακολουθούνται από τους δορυφόρους Sentinel. Με τον εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης σε ολόκληρο τον πληθυσμό των οικείων αγροτεμαχίων, η προσέγγιση των ελέγχων μέσω παρακολούθησης μειώνει τον κίνδυνο για τα κονδύλια.

90. Η Επιτροπή ενθαρρύνει την υιοθέτηση της προσέγγισης των ελέγχων μέσω παρακολούθησης ήδη από το 2018 και μετά. Εκτός από την παροχή δωρεάν πρόσβασης στις υπηρεσίες πρόσβασης σε δεδομένα και πληροφορίες (DIAS) του Copernicus για σκοπούς παρακολούθησης της ΚΓΠ, η Επιτροπή έχει καταρτίσει έγγραφα καθοδήγησης και διευκολύνει την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, για παράδειγμα, με τη διοργάνωση ειδικών συνεδριάσεων στις οποίες τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν ήδη ελέγχους μέσω παρακολούθησης παρέχουν πληροφορίες και ανταλλάσσουν εμπειρίες με βάση την πραγματική εφαρμογή τους. Επιπλέον, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη με προγράμματα κατάρτισης, τεκμηρίωση και λύσεις ΤΠ στο πλαίσιο της προσπάθειας προβολής των ελέγχων μέσω παρακολούθησης η οποία έχει ως στόχο την αντιμετώπιση αντιληπτών ή πραγματικών τεχνικών εμποδίων στη χρήση δορυφορικών δεδομένων Sentinel για την παρακολούθηση της ΚΓΠ.

91. Η υιοθέτηση της προσέγγισης των ελέγχων μέσω παρακολούθησης στα κράτη μέλη διπλασιάστηκε το 2021 σε σχέση με εκείνη του 2020, υπερβαίνοντας έτσι το ενδιάμεσο ορόσημο της Επιτροπής για το 10 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης έως το 2022.

96. Η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) του 2021, στην οποία επισημαίνονται τα ίδια ζητήματα που αντιμετωπίζουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη κατά τη συλλογή πληροφοριών, δεδομένου ότι η διαθεσιμότητα των πληροφοριών καθορίζεται από τις απαιτήσεις διαφάνειας και τους περιορισμούς που θέτει ο γενικός κανονισμός της ΕΕ για την προστασία δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ). Τα αποτελέσματα της μελέτης στους 50 μεγαλύτερους δικαιούχους συνάδουν με τα αποτελέσματα που παρείχε η ΓΔ AGRI στην Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (CONT) για το ίδιο θέμα. Σημαντικό τμήμα της ΚΓΠ (και της πολιτικής συνοχής) στηρίζει δημόσιες επενδύσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις, η ΓΔ AGRI δήλωσε ότι είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την περαιτέρω βελτίωση της διαφάνειας, όπου απαιτείται. Στη νέα ΚΓΠ 2023-2027 [άρθρο 98 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116], τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να συλλέγουν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την ταυτοποίηση των δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ταυτοποίησης του ομίλου στον οποίο συμμετέχουν, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

97. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών να δημοσιεύουν τις πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ετήσια εκ των υστέρων δημοσίευση των δικαιούχων των κονδυλίων της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με ομίλους επιχειρήσεων (στο πλαίσιο της νέας ΚΓΠ), σε έναν ενιαίο ιστότοπο ανά κράτος μέλος. Όλοι οι ιστότοποι είναι διαθέσιμοι μέσω συνδέσμων από τον δικτυακό τόπο europa.eu: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/beneficiaries_en. Η Επιτροπή εξετάζει τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης της διαφάνειας σχετικά με τους αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού του 2018.

98. Για να αντιμετωπιστούν ορισμένα από τα ζητήματα που επισημαίνονται στη μελέτη, η Επιτροπή διαθέτει ένα ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό σύστημα παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων και βαθμολόγησης κινδύνου (το οποίο επί του παρόντος ονομάζεται Arachne), με σκοπό τη γενικευμένη εφαρμογή από τα κράτη μέλη. Το εργαλείο εμπλουτίζει τα δεδομένα που συλλέγονται για τους σκοπούς της εκτέλεσης των ταμείων υπό επιμερισμένη διαχείριση και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και καθιστά εφικτό, βάσει ενός συνόλου δεικτών κινδύνου, τον εντοπισμό των δικαιούχων, των συμβάσεων και των αναδόχων που είναι ευάλωτοι σε κινδύνους παρατυπιών, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων. Επιπλέον, η Επιτροπή αναλύει επί του παρόντος τη δυνατότητα ενίσχυσης των κανόνων διαφάνειας στην επικείμενη αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού του 2018.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 99 ΚΑΙ 100:

Πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των πληροφοριών που είναι προσβάσιμες στο κοινό για λόγους διαφάνειας και των πληροφοριών που διατίθενται στους εθνικούς και ενωσιακούς φορείς για σκοπούς λογιστικών και άλλων ελέγχων. Οι δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες είναι προσβάσιμες για δύο έτη, ενώ οι πληροφορίες για σκοπούς λογιστικών και άλλων ελέγχων για πέντε έτη. Το 25 % περίπου των ανωνυμοποιημένων δικαιούχων της ΚΓΠ στα δημόσια διαθέσιμα στοιχεία είναι εκείνοι που λαμβάνουν λιγότερα από 1 250 EUR και αντιπροσωπεύουν περίπου το 1-2 % της στήριξης της ΚΓΠ. Πρόκειται για το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων με τους συννομοθέτες και λαμβάνεται υπόψη η απόφαση του ΔΕΕ επί του θέματος, όπου έπρεπε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων αναλογικότητας και των κανόνων διαφάνειας.

Όσον αφορά το ΠΔΠ 2021-2027 και το NGEU, η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων από τα κράτη μέλη σχετικά με τους αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ που εκτελούνται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης και βάσει του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ). Οι προτάσεις αυτές περιλαμβάνουν την καταγραφή και την αποθήκευση δεδομένων σχετικών με τους αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων τους (σε περίπτωση που οι αποδέκτες δεν είναι φυσικά πρόσωπα) σε τυποποιημένη (ηλεκτρονική) μορφή. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης την υποχρεωτική χρήση ενός ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων και βαθμολόγησης κινδύνου για την πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα, την ανάλυσή τους και τη δυνατότητα προσδιορισμού, βάσει ενός συνόλου δεικτών κινδύνου, μέτρων, συμβάσεων και αποδεκτών που ενδέχεται να είναι ευάλωτοι σε κινδύνους παρατυπιών, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων. Το εργαλείο αυτό θα ενισχύσει την ποιότητα και τη συγκρισιμότητα των δεδομένων σχετικά με τους αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ για σκοπούς λογιστικών και άλλων ελέγχων και θα επιτρέψει στα κράτη μέλη την καλύτερη στόχευση των λογιστικών και ελεγκτικών δραστηριοτήτων τους και στην Επιτροπή την καλύτερη στόχευση του εποπτικού της ρόλου. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 δεν καθιστά υποχρεωτική τη χρήση του ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων και βαθμολόγησης κινδύνου που θα παρέχει η Επιτροπή. Ωστόσο, όσον αφορά την ΚΓΠ, υπάρχει ρήτρα επανεξέτασης βάσει της οποίας η Επιτροπή απαιτείται να υποβάλει, έως το 2025, έκθεση η οποία θα αξιολογεί τη χρήση του ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων και τη διαλειτουργικότητά του με σκοπό τη γενικευμένη χρήση του από τα κράτη μέλη, συνοδευόμενη, εάν απαιτείται, από κατάλληλες προτάσεις.

101. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι οργανισμοί πληρωμών έχουν νομική υποχρέωση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 907/2014].

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 103 ΚΑΙ 104:

Η Επιτροπή ενθαρρύνει όλες τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών να χρησιμοποιούν τεχνικές μηχανικής μάθησης για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών της ΚΓΠ, μεταξύ άλλων, για τον εντοπισμό και την πρόληψη πιθανών παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης. Η Επιτροπή ενθάρρυνε επίσης την ανταλλαγή τέτοιων εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, τα οποία διενεργούν τον πραγματικό έλεγχο των δαπανών στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης.

Η παρακολούθηση βάσει δορυφορικών δεδομένων των όρων και των απαιτήσεων επιλεξιμότητας — όπως το παράδειγμα θερισμού που αναφέρεται στο σημείο 103— αποτελεί ήδη σήμερα σημαντικό μέρος των ελέγχων μέσω παρακολούθησης σε αρκετά κράτη μέλη και θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον με το υποχρεωτικό σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων. Λόγω της προληπτικής προσέγγισης που ενσωματώνεται στην προσέγγιση των ελέγχων μέσω παρακολούθησης, οι γεωργί εοδοποιούνται για πιθανές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και μπορούν να τροποποιήσουν ή να ανακαλέσουν την αίτησή τους ή να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία για το αντίθετο. Ωστόσο, το αν η μη συμμόρφωση που διαπιστώθηκε από τους ελέγχους μέσω παρακολούθησης αποτελούσε παρατυπία ή περίπτωση απάτης δεν μπορεί να προσδιοριστεί μόνο βάσει των δορυφορικών δεδομένων.

105. ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Η προστασία των δεδομένων (όπως ορίζεται στον ΓΚΠΔ) μπορεί πράγματι να αποτελεί εμπόδιο στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διαφόρων φορέων. Ωστόσο, η Επιτροπή δεσμεύεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Τα κράτη μέλη επικαλέστηκαν επίσης αυτούς τους νομικούς περιορισμούς όσον αφορά την προστασία των δεδομένων όταν τους ζητήθηκε από την Επιτροπή να καταρτίσουν καταλόγους με τους 50 μεγαλύτερους πραγματικούς δικαιούχους.

Για τον λόγο αυτόν, στο πλαίσιο της νέας ΚΓΠ, τα κράτη μέλη πρέπει να ζητούν από τους δικαιούχους να δηλώνουν στον οργανισμό πληρωμών τον όμιλο στον οποίο ανήκουν όταν υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση ενίσχυσης/στήριξης.

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ — Λαμβανομένου υπόψη του σχετικά χαμηλού ποσοστού σφάλματος της ΚΓΠ και του πολύ χαμηλού ποσοστού διαπιστωμένων περιπτώσεων απάτης, τα κράτη μέλη έχουν θέσει επανειλημμένα το ζήτημα της διοικητικής επιβάρυνσης για τη διαχείριση και τον έλεγχο της ΚΓΠ και το οικονομικό όφελος της προσπάθειας περαιτέρω μείωσης του ποσοστού σφάλματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ (σημεία 106-112)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

107. Η αρπαγή γαιών είναι ένα σύνθετο και πολύπλευρο ζήτημα το οποίο δεν είναι εγγενές στην κατάχρηση συγκεκριμένων αδυναμιών της νομοθεσίας της ΚΓΠ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπήρξε προδραστική στην ΚΓΠ όσον αφορά την αντιμετώπιση του αυξανόμενου ζητήματος της αρπαγής γαιών, παρέχοντας, μεταξύ άλλων, καθοδήγηση στα κράτη μέλη μετά την πρόσφατη νομολογία C-216/19 Land Berlin.

Όσον αφορά την παρακολούθηση των στρατηγικών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η διαχείριση της ΚΓΠ πραγματοποιείται με επιμερισμένη διαχείριση, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της καταπολέμησης της απάτης,

και το γεγονός ότι τα εθνικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης τελούν υπό συνεχή εποπτεία μέσω των δραστηριοτήτων των οργανισμών πιστοποίησης.

108. Όσον αφορά τους κινδύνους απάτης που επηρεάζουν την ΚΓΠ, η Επιτροπή συμμαρτίζεται την άποψη του ΕΕΣ ότι οι τρόποι επιδίωξης παράνομου κέρδους από κονδύλια της ΕΕ (π.χ. οι διαπράττοντες απάτη επιδιώκουν την παράνομη απόκτηση γεωργικής γης και στη συνέχεια υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση στήριξης) είναι πιθανό να είναι αποτέλεσμα ενός αποδοτικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, όπως το ΟΣΔΕ και το LPIS, τα οποία έχουν υποχρεώσει τους «διαπράττοντες απάτη» να αναζητήσουν διαφορετικούς τρόπους για να λάβουν την ενίσχυση.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 49.

Όσον αφορά την παραπομπή στην «αρπαγή γαιών», βλ. την κοινή απάντηση της Επιτροπής στο γράφημα 7 και στα σημεία 50 και 51. Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ, αφενός, της παράνομης απόκτησης γης (η οποία συνεπάγεται την απόκτηση νομικής πράξης κυριότητας της γης με εγκληματικές πράξεις, όπως πράξεις βίας ή εκφοβισμού) και, στη συνέχεια, της πραγματικής εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, και, αφετέρου, μόνο της προσποίησης εκπλήρωσης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας με την υποβολή πλαστών και/ή παραποιημένων εγγράφων. Το τελευταίο ενδέχεται να αποτελεί ζήτημα που θα μπορούσε να εντοπιστεί από τα μέτρα του οργανισμού πληρωμών για την καταπολέμηση της απάτης.

111. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα εθνικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης τελούν υπό συνεχή εποπτεία μέσω των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης και των ετήσιων εκθέσεων τους προς την Επιτροπή.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όσον αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης, την πρωτοπορία έχουν τα κράτη μέλη που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Η Επιτροπή (ΓΔ ΑGR I) πραγματοποιεί ετησίως διάφορες αποστολές ελέγχου στα κράτη μέλη, κατά τις οποίες επαληθεύει την εφαρμογή της στρατηγικής ελέγχου των οργανισμών πιστοποίησης και την ποιότητα των εργασιών τους για την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των οργανισμών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης των κριτηρίων διαπίστευσης.

Επιπλέον, η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους, όπως σαφώς αναφέρει επίσης το ΕΕΣ, οι οποίοι δεν είναι, ούτε θα πρέπει να αποτελούν, διερεύνηση περιπτώσεων απάτης. Ωστόσο, η Επιτροπή ελέγχει τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

Στους ελέγχους διαπίστευσης που διενεργεί η ΓΔ ΑGR I εξετάζονται τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζονται από τους οργανισμούς πληρωμών στο πλαίσιο των συνιστωσών των κριτηρίων διαπίστευσης, ειδικότερα όσον αφορά *το εσωτερικό περιβάλλον, την έγκριση των αιτήσεων και τα κριτήρια παρακολούθησης* (η εκτίμηση κινδύνου διενεργείται στο στάδιο του σχεδιασμού για τον προσδιορισμό των τομέων εστίασης κατά τη διάρκεια του ελέγχου — ο κίνδυνος απάτης εξετάζεται πάντα στο στάδιο του σχεδιασμού). Κατά περίπτωση, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της ΓΔ ΑGR I είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή σχεδίων διορθωτικών μέτρων ή βελτίωσης από τους οργανισμούς πληρωμών.

Βλ. την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 75 έως 78 και την απάντηση στο σημείο 80.

112. Όσον αφορά την προώθηση των νέων τεχνολογιών και της τεχνητής νοημοσύνης, η Επιτροπή ενθαρρύνει ενεργά τη χρήση τους από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη υιοθέτησαν σε σημαντικό βαθμό τους ελέγχους μέσω παρακολούθησης. Επιπλέον, όλο και περισσότερα κράτη μέλη εκφράζουν το ενδιαφέρον να δοκιμάσουν το εργαλείο Arachne. Πρόκειται επίσης για αποτέλεσμα των προσπαθειών της Επιτροπής να προωθήσει και να εξηγήσει τις νέες αυτές τεχνολογίες.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 91.

Σύσταση 1 — Απόκτηση καλύτερης κατανόησης των κινδύνων απάτης και των σχετικών μέτρων όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ και διάδοση της σχετικής γνώσης

1.A. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θεωρεί ότι έχει παρασχεθεί καθοδήγηση. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μιας στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης παραμένει αρμοδιότητα των κρατών μελών. Εκτός από την κατευθυντήρια γραμμή 1 σχετικά με τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης για όλα τα κριτήρια διαπίστευσης, η ΓΔ AGRI παρέχει στους οργανισμούς πιστοποίησης ειδική καθοδήγηση με βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τον ρόλο τους στην αξιολόγηση των μέτρων των οργανισμών πληρωμών για την καταπολέμηση της απάτης κατά τη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων τον Νοέμβριο του 2021. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας για την ΚΓΠ, θα επανεξεταστούν όλες οι κατευθυντήριες γραμμές για τους οργανισμούς πληρωμών και τους οργανισμούς πιστοποίησης και θα συμπεριληφθεί στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ειδική καθοδήγηση για τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

Η ΓΔ AGRI παρακολουθεί συνεχώς τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης όσον αφορά την αξιολόγηση των κριτηρίων διαπίστευσης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης σε επίπεδο οργανισμού πληρωμών, μέσω της ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών κατά την οποία εξετάζονται όλες οι εκθέσεις που παραλαμβάνονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης και μέσω των ειδικών αποστολών στις οποίες επανεξετάζεται η εφαρμογή της στρατηγικής ελέγχου των οργανισμών πιστοποίησης.

1.B. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο οι οργανισμοί πληρωμών εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του αν «η έκταση βρίσκεται στη διάθεση του αιτούντος» λαμβάνοντας υπόψη το έγγραφο καθοδήγησης, τηρώντας παράλληλα το νέο μοντέλο υλοποίησης και την εστίαση στα συστήματα των κρατών μελών.

Επιπλέον, η Επιτροπή διαδίδει ήδη βέλτιστες πρακτικές μεταξύ των κρατών μελών σε όλα τα κατάλληλα φόρουμ για στοιχεία της ΚΓΠ.

1.γ. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα διενεργήσει εγκαίρως νέα οριζόντια εκτίμηση των κινδύνων απάτης για την ΚΓΠ ώστε το νέο νομικό πλαίσιο να εφαρμοστεί την 1η Ιανουαρίου 2023.

Σύσταση 2 — Προώθηση της χρήσης νέων τεχνολογιών για την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης στις δαπάνες της ΚΓΠ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θεωρεί ότι έχει αρχίσει να υλοποιεί τις προτεινόμενες δράσεις και θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στη χρήση των νέων τεχνολογιών, της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανικής μάθησης, μεταξύ άλλων, για τον σκοπό της πρόληψης και του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης, στον βαθμό που τα συστήματα αυτά μπορούν να εξυπηρετήσουν τον σκοπό αυτόν.

2.A. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή στο ότι, από το 2023, τα κράτη μέλη έχουν πλήρη επικουρικότητα όσον αφορά τον σχεδιασμό των οικείων συστημάτων ελέγχου και επιβολής κυρώσεων. Από το 2023 και μετά, το υποχρεωτικό σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων θα καλύπτει στρεμματικές παρεμβάσεις σε όλα τα κράτη μέλη με σκοπό τη μέτρηση των επιδόσεων πολιτικής. Η εν λόγω υποχρεωτική χρήση των δορυφορικών δεδομένων Sentinel του Copernicus στην επόμενη ΚΓΠ θεσπίζεται για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία της ετήσιας υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των κρατών μελών. Οι υποκείμενες πληροφορίες που θα παρέχει το σύστημα παρακολούθησης

εκτάσεων μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη για την πρόληψη παρατυπιών και τη μείωση των κινδύνων για τα κονδύλια.

2.β. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζει τις προτεινόμενες δράσεις και θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στη χρήση εργαλείων εντοπισμού απάτης.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το ολοκληρωμένο σύστημα ΤΠ για την εξόρυξη δεδομένων και τη βαθμολόγηση κινδύνου Arachne και θα συνεχίσει να παρέχει κατάρτιση και να προσφέρει στήριξη και τεχνική βοήθεια, με σκοπό την προώθηση της εφαρμογής του και την αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που το χρησιμοποιούν. Παράλληλα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να βελτιώνει τα χαρακτηριστικά του συστήματος ΤΠ, τη φιλικότητα προς τον χρήστη και τη διαλειτουργικότητά του με άλλες πηγές δεδομένων.

2.γ. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Θεωρεί ότι ήδη ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές για τον εντοπισμό μοτίβων απάτης. Ωστόσο, όσον αφορά την τεχνητή νοημοσύνη και τη μηχανική μάθηση, προς το παρόν η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης γενικά (παρακολούθηση και αξιολόγηση της ΚΓΠ, ανάλυση, παραγωγή στατιστικών κ.λπ.) και, ανάλογα με τα αποτελέσματα, το ενδεχόμενο εκτίμησης του βαθμού στον οποίο αυτή μπορεί να εφαρμοστεί για τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης.